

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

---

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet gav den 23 mars 2010 övriga utskott tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2009/10:75 *Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen* och eventuella motioner som väckts med anledning av denna. I skrivelsen redovisas de beslut som regeringen fattat med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen regeringsbeslut fram till den 31 december 2009. Inga motioner har väckts med anledning av skrivelsen.

Arbetsmarknadsutskottet har gått igenom skrivelsen i den del som avser de riksdagsskrivelser som riktats till regeringen med anledning av utskottets betänkanden.

Utskottets överväganden

Skrivelsen

I skrivelsen redovisas behandlingen av tio riksdagsskrivelser i ärenden som beretts av arbetsmarknadsutskottet. Av dessa skrivelser anges sju som slutbehandlade, medan tre inte var slutbehandlade när regeringen lämnade sin skrivelse.

Inte slutbehandlade skrivelser

När det gäller de skrivelser som anges som inte slutbehandlade kan följande nämnas. Inom parentes anges den punkt under vilken redovisningen sker i regeringens skrivelse.

Företagares rätt till a-kassa

Regeringens skrivelse

(N11) Riksdagsskrivelse 2003/04:185, bet. 2003/04:AU6 avser ett tillkännagivande om företagares rätt till a-kassa. Regeringen tillkallade den 30 mars 2006 en särskild utredare med uppdraget att se över företagarnas försäkringsvillkor i trygghetssystemen (dir. 2006:37). Den 14 december 2006 och den 22 november 2007 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv till utredningen (dir. 2006:129 och dir. 2007:156). Utredningen överlämnade sitt betänkande *Trygghetssystemen för företagare* (SOU 2008:89) den 13 oktober 2008. Betänkandet har remissbehandlats. Enligt skrivelsen avser regeringen att lämna en proposition där utredningens förslag behandlas till riksdagen under våren 2010.

Arbetsmarknadsutskottets kommentar

Tillkännagivandet som gjordes i april 2004 avsåg en begäran om en parlamentarisk utredning för att skyndsamt se över företagares ekonomiska situation vid arbetslöshet. Som framgår av skrivelsen tillsatte regeringen en särskild utredare eftersom utredningen fick ett betydligt bredare uppdrag än enbart frågan om arbetslöshetsförsäkringen. Det andra tilläggsdirektivet innebar att den särskilda utredaren, utöver sitt tidigare uppdrag, bl.a. skulle lämna förslag om hur sjukförsäkringen för företagare bättre kan anpassas till företagarnas behov och möjlighet att vara täckta av försäkringen.

Vid förra årets behandling av motsvarande regeringsskrivelse (skr. 2008/09:75, yttr. 2008/09:AU7y) betonade utskottet igen vikten av att frågan om företagarnas försäkringsvillkor vid arbetslöshet blir övervägd och utgick från att regeringen efter det att utredningen lämnat sitt slutbe-

tänkande skulle återkomma till riksdagen så snart som möjligt. Så har också skett i och med att regeringen den 1 april 2010 lämnade proposition 2009/10:120 *Trygghetssystemen för företagare* till riksdagen. Propositionen hänvisades till socialförsäkringsutskottet för beredning. Socialförsäkringsutskottet lämnade den 8 april 2010 över den del i propositionen som avser arbetslöshetsförsäkringen till arbetsmarknadsutskottet för beredning.

Utskottet ser med tillfredsställelse på att regeringen nu har lämnat propositionen om företagarnas trygghetssystem till riksdagen, och utskottet kommer att bereda den del som avser arbetslöshetsförsäkringen under våren.

A-kassa vid förtroendeuppdrag

Regeringens skrivelse

(A1) Riksdagsskrivelse 2004/05:181, bet. 2004/05:AU4 avser ett tillkännagivande om a-kassa vid förtroendeuppdrag. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) fick i regleringsbrevet för 2009 i uppdrag att redogöra för hur dagens regler för arbetslöshetsersättning i samband med förtroendeuppdrag tillämpas och för vilka förtroendeuppdrag som omfattas av den praxis som gäller för området. I uppdraget ingick också att analysera om dagens regelverk är ändamålsenligt och att vid behov föreslå nya regler. Uppdraget redovisades den 30 oktober 2009. Frågan bereds för närvarande inom Arbetsmarknadsdepartementet.

Arbetsmarknadsutskottets kommentar

Arbetsmarknadsutskottet ansåg i sitt betänkande att möjligheten att ha politiska uppdrag är en viktig del i demokratin. Utskottet menade att det fanns skäl att närmare överväga frågan om ersättningsrätt m.m. för personer med förtroendeuppdrag och att regeringen borde återkomma till riksdagen om detta. Vid förra årets behandling av motsvarande skrivelse vidhöll utskottet sin uppfattning om att det är angeläget att regeringen återkommer till riksdagen så snart som möjligt.

IAF redovisade resultaten av sitt uppdrag i en skrivelse till Arbetsmarknadsdepartementet i oktober 2009. IAF konstaterade att det i regelverket om arbetslöshetsförsäkringen inte finns några specifika bestämmelser om förtroendevaldas ställning och att det därför vore önskvärt att regeringen överväger att i någon form kodifiera den rättspraxis som utvecklats på området.

Arbetsmarknadsutskottet behandlade senast frågan i sitt betänkande 2009/10:AU2 *Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv* och såg då med tillfredsställelse på att frågan har utretts av IAF och ansåg att den fortsatta beredningen i Regeringskansliet bör avvaktas.

Enligt underhandsuppgift från Arbetsmarknadsdepartementet kommer inom kort en särskild utredare att ges i uppdrag att ytterligare utreda frågan om a-kassa för förtroendevalda. Utredaren väntas redovisa resultatet av sin utredning under innevarande år.

Utskottet har mot bakgrund av detta ingen invändning mot att riksdagskrivelsen kvarstår som inte slutbehandlad.

ILO:s konvention nr 94

Regeringens skrivelse

(A2) Riksdagsskrivelse 2005/06:174, bet. 2005/06:AU3 avser ett tillkännagivande om ratificering av ILO:s konvention nr 94. Frågan om en ratificering av ILO-konvention nr 94 är förenlig med Sveriges åtaganden enligt EU-rätten har varit föremål för en utredning (SOU 2006:28 *Nya upphandlingsregler 2*). Härefter har EU-domstolen i en dom den 18 december 2007 i mål C-341/05 Laval funnit att krav på anslutning till svenskt kollektivavtal med det innehåll som Byggnadsarbetareförbundets avtal hade i domen inte med stöd av stridsåtgärder får ställas mot en tjänsteutövare från en annan medlemsstat. EU-domstolen kom till en liknande slutsats i sin dom den 3 april 2008 i mål C-346/06 Rüffert mot Land Niedersachsen, som specifikt rörde krav på villkor i nivå med kollektivavtal inom ramen för offentlig upphandling.

Regeringen har tidigare (skr. 2008/09:75) uttryckt avsikten att behandla frågan om ILO:s konvention nr 94 i en proposition som man planerade att överlämna till riksdagen i slutet av 2009. Denna proposition har dock ännu inte överlämnats till riksdagen, och frågan kräver ytterligare överväganden. Mot den bakgrunden fortsätter beredningen inom Regeringskansliet.

Arbetsmarknadsutskottets kommentar

ILO:s konvention nr 94 om arbetsklausuler i kontrakt där en offentlig myndighet är part innebär i korthet att samhället ska ställa sociala krav på sina leverantörer av varor och tjänster. Konventionen har inte ratificerats av Sverige. I betänkandet (2005/06:AU3) betonade utskottet för sin del vikten av att ILO-konventionen nr 94 kan ratificeras.

Utskottet hade vid förra årets behandling av regeringens skrivelse ingen invändning mot att skrivelsen kvarstod som inte slutbehandlad. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet hade en avvikande mening.

Arbetsmarknadsutskottet behandlade senast frågan om ratificering av konventionen i betänkande 2009/10:AU5 *Åtgärder med anledning av Laval-domen och andra arbetsrättsliga frågor*.

Utskottet vill påminna om att frågan om konventionens ratificering redan behandlats under innevarande mandatperiod. Utskottet konstaterade i betänkande 2008/09:AU7 att det enligt 2006 års betänkande *Nya upphandlingsregler 2* (SOU 2006:28) får anses osäkert om en tillämpning av de krav som ILO-konvention 94 ställer är förenliga med EU:s direktiv om offentlig upphandling och andra gemenskapsrättsliga regler. Något initiativ från riksdagens sida ansågs inte påkallat. Utskottet står fast vid detta ställningstagande.

Mot denna bakgrund har utskottet inget att invända mot att skrivelsen kvarstår som inte slutbehandlad men förutsätter att regeringen efter den fortsatta beredningen återkommer till riksdagen i frågan.

Stockholm den 15 april 2010

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Hillevi Engström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Hillevi Engström (m), Tomas Tobé (m), Sylvia Lindgren (s), Elisabeth Svantesson (m), Lars Lilja (s), Maria Stenberg (s), Jan Ericson (m), Désirée Pethrus Engström (kd), Anna König Jerlmyr (m), Josefin Brink (v), Ann-Christin Ahlberg (s), Ulf Holm (mp), Jennie Nilsson (s), Lennart Levi (c), Gulan Avci (fp) och Birgitta Eriksson (s).

Särskilt yttrande

Särskilt yttrande (s, v, mp)

Sylvia Lindgren (s), Lars Lilja (s), Maria Stenberg (s), Josefin Brink (v), Ann-Christin Ahlberg (s), Ulf Holm (mp), Jennie Nilsson (s) och Birgitta Eriksson (s) anför:

Det har nu gått fem år sedan tillkännagivandet om a-kassa vid förtroendeuppdrag gjordes. Vi företrädare för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet anser att det tagit oacceptabelt lång tid att behandla denna mycket angelägna fråga. Förtroendeuppdragen är en viktig del i demokratin, vilket också framfördes i det betänkande som låg till grund för tillkännagivandet. Regeringen har i flera år hänvisat till att beredning pågår och till att IAF har fått i uppdrag att redogöra för hur dagens regler för arbetslöshetsersättning i samband med förtroendeuppdrag tillämpas. Det är visserligen bra att frågan nu har utretts av IAF men vi anser att det gått alldeles för lång tid. Denna fråga borde ha kunnat avgöras betydligt tidigare.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet anser att Sverige snarast ska ratificera ILO:s konvention 94, som slår fast att offentliga myndigheters upphandling ska innehålla klausuler som garanterar löntagare villkor som inte är mindre förmånliga än de som finns i kollektivavtal för arbete av samma sort i den bransch och i den sektor som arbetet utförs. Vi menar att en ratificering skulle förbättra möjligheterna att motverka social dumpning, eftersom företag som konkurrerar med undermåliga villkor för sin personal då kan utestängas från offentliga upphandlingar. Mot bakgrund av EU-domstolens beslut i bl.a. Laval- och Rüffertmålen bör regeringen verka för att hinder på EU-nivå för en svensk ratificering av ILO nr 94 undanröjs. Därför anser vi att riksdagsskrivelse 2005/06:174 bör slutbehandlas utan ytterligare dröjsmål.